

DÉLVIDÉK

Szerkesztőség és Hirdetvénytudó: Zombor, Csibás
Benő u. 3. Tel.: szerk. és Hirdetvénytudó 207. Újja!
422. nyomda 213.

Felölös szerkesztő:
M U H I J Á N O S

Előfizetés egy óra: 5.20 P., negyedévre
15.— P. Levélcím: Zombor, postafiók
102, csekkasz. 74.050.

A Nagyváradot védő hadosztályunk déli irányban visszavetette az ellenséget

**A Makóig és Földeákig előrejutott ellenséget megállítottuk,
a magyar ellentámadások folyamatban vannak — Erdélyben
elgyengültek a szovjet támadások**

Nyugaton védelemre rendezkednek be az angolszászok A német hadvezetés áthuzta Montgomery terveit — Az angol sajtó írja: A londoniak borzalommal gondolnak a bekövetkező ködös időjárásra és a tére

Budapest, szeptember 28.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Illetékes katonai helyről közlik: A Makó és Nagyvárad közötti határszakaszon a változatos, sulyos harcok tegnap is tovább tartottak. Azok az ellenséges csapatok, amelyek Makó és Földeák községet elérték, további térnyerést nem tudtak kiharcolni. Ellentámadásaink folyamatban vannak. A Mezőhegyes és Gyula közötti szakaszon Mezőhegyesnél és Kunagótánál voltak sulyos harcok. A Gyulától Nagyváradig terjedő szakaszon az ellenség erős nyomása következtében csapatunk Nagyszalontát feladták és arcvonalukat északnyugati irányban kissé hátrább vették vissza. A Nagyváradot védő hadosztályunk az erősítések beérkezése után déli irányban visszavetette az ellenséget. Nagyváradtól a Borsai hágóig terjedő szakaszon nem került sor lényegesebb harcselekményekre.

Marosvásárhelytől keletre — Marosvásárhely szilárd tartása mellett — a német csapatok arcvonalukat erőmegtakarítás céljából ellenséges behatás nélkül, általában a Maros vonalára vették vissza. A Borsai hágónál az ellenség nagyobb erővel támadott, de minden vállalkozását visszavertük.

Kárpátaljai hadseregünk arcvonalát nagyjából az országhatár mentén előkészített állásokba vette vissza. Az ezen hadműveleteket megzavarni akaró ellenséggel a Tatárhágó és a Toronyi hágó szakaszán nagyobb harcok folytak, egyébként csak felderítő vállalkozásokra került sor.

A Duklai horpadásban folytatta támadását. Nagyobb harcokra a Duklai hágónál és Labortónál került sor. Az ellenség itt sem tudott teret nyerni.

Torda és a Keleti Kárpátok között 30 szovjet hadosztály rohama tört meg a szilárd magyar-német ellenálláson

Berlin, szeptember 28.

Az Interimf. jelenti, hogy Erdélyben elgyengültek a bolsevisták támadásai. A német és magyar csapatok itt szeptember 15-e és 26-a között a Tordától a Kárpátok keleti gerincéig terjedő szakaszon 30 szovjet és bolsevizált román hadosztály több különleges kötelék támadását verték vissza és nagy zsákmányt ejtettek. Többek között 127 páncéltörő ágyú, 112 különböző löveg, 65 gránátvető, 167 géppuska és 1.150 fogoly a Szovjet vesztesége.

A német sajtó érdeklődésének előterében az erdélyi és délnagyarárszági helyzet áll. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy a keleti arcvonalon egyre inkább a déli szakaszra terelődik át a harcok sulypontja. A román áruslás következtében a bolsevisták megkerülhették a Déli Kárpátokat és nagy erőket vonhattak össze Erdély ellen. Amíg a bolsevizált román csapatok tartották a határállásokat, a szovjet csapatok felvonultak a Maros völgyében északi irányban, valamint a Székelyföld ellen. A két irányú előretörésből sulyos harcok fejlődtek ki Aradtól északra és keletre, valamint Marosvásárhely vidékén. A szovjet csapatok nagy nyomást fejtettek ki a Székelyföldi záróállásokra.

Aradon több hadosztályt összpontosított a Szovjet, amelyekkel sugár irányban Makó és Szeged felé igyekezett előbejutni. Gyulánál elhárították és visszaverték a bolsevista támadásokat. Ezek köztől csapataink elvágták hátsó összeköttetéseitől az ellenséget.

Nagyvárad és Kolozsvár között a

határszakaszon a bolsevizált román csapatok birtokukba vették a hegygerinceket, de támadásukat még nem merték megindítani.

Tordánál az ellenség nyomása alábbhagyott, de Marosvásárhelytől délre tovább folynak a szovjet támadások. Az ellenség itt öt napon keresztül folytatott erős támadásai eredménytelenek maradtak. Az országhatár mentén fekvő összes fontos magaslati állások szilárdan a magyar és német csapatok kezén vannak.

Német hadjelentés

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy Nyugat-Hollandiában visszaverték az ellenségnek egy Antwerpen térségéből indított támadását. Az ellenség ama kísérlete, hogy kiszélesítse az Eindhoven-Nymvegen térségében lévő betörési helyét, meghiúsult. Nymvegentől északkeletre és délkeletre meghiúsult az ellenséges csapatok támadása. Az angolszászok betörési helyét a németek felszámolták. Aachen harci szakaszán kölcsönös tüzérési tevékenység folyt. Nancytól északra az ellenségnek páncélosokkal támogatott támadását hártották el a németek. Chateaux Salainál a német támadás továbbra is jól halad előre. Az Epinal és Remiremon térségében folyó sulyos harcok során elvesztett terület nagy részét visszaszerezte a német csapatok.

A harcok itt még folynak. Lille-től keletre az ellenség némi térnyereségre tett szert és egyes helységeket elfoglalt. A Csatorna és tengerparti támaszpontok ellen tovább folyik az ellenség tüzérési és légitámadása. Calais védői ismétellen megállították helyüket. A Gironde torkolatában lévő támaszpontok védői eredményes vállalkozásokat hajtottak végre.

Az olasz arcvonal szakaszán a német elhárító harcok sikeresek voltak. Firenzuola térségében az ellenség a legnagyobb méretű anyagbevetéssel némi sikert ért el. Sulyos harcok során egy uralkodó magaslatoz a németek feladták. Az ellentámadás folyamatban van. Az Adriai szakaszon is meghiúsult az ellenséges támadások. Az angolszászok csak helyi betöréseket értek el.

A Vaskaputól délre, a Duna kanyarban élénk harci tevékenység folyt. Orsovától délre a németek visszaverték az ellenség támadásait, a Dunán átkelt kötelékeket pedig szétverték.

A Szeged-Nagyvárad arcvonal szakaszon tovább tartanak a heves harcok. Az itt harcoló csapatok több helyen visszavetették az ellenséget. Délerdélyben Torda és az Északi Kárpátok között 30 szovjet és román lövészadosztály támadásait verték vissza kemény harcokban és az át-törést meghiúsították a magyar és német csapatok. Ezekben a harcokban az ellenség 134 páncélost, 112 löveget, száznál több járművet, 550 gépfegyvert és több mint 1.000 foglyot veszített.

Varsóban a felkelők utolsó maradványait megadták magukat. Ezzel véget ért a felkelők teljesen reménytelen harca. A németek több ezer foglyot ejtettek és ezernél több polgári egyént telepítettek ki az ostromlott városrészből.

A Dínától a rigai öbög terjedő szakaszon az ellenség számos támadását hiúsították meg a németek. Ellenséges bombázók Köln, Mannheim és Ludvigshafen városok ellen intéztek támadást. A német vadászok 72 ellenséges gépet, köztük 56 négy-motoros bombázót lelőttek. A légvédelmi tüzérség 3 ellenséges gépet semmisített meg. Hollandia felett 18 angolszász gép pusztult el.

A Német Távirati Iroda jelenti: Egy angol rádióhíradás közölte, hogy a brit külügyi hivatal jelentése szerint a szovjet kormány bocsánatot kért az angol és amerikai kormányoktól angol és amerikai katonai bizottságoknak Szófiából, arra nem illetékes személyek részéről történt kiutasítása miatt és ígéretet tett, hogy a bűnösöket megbünteti.

Kormánybiztos a faellátás élén

A hivatalos lap pénteki száma közli a kormány rendeletét, amellyel a faellátás ügyeinek intézését kormánybiztosra bizza. A faárakat az árkormánybiztos a faellátási kormánybiztossal egyetértésben állapítja meg. A Faforgalmi Központ is az új kormánybiztos hatásköre alá tartozik.

Nagyváradtól délre visszavetették az ellenséget

Temesvártól nyugatra, Szászrégennél és Dédánál eredményes harcok folynak a bolsevista-román vegyes kötelékekkel

Az Interini jelentés a romániai harcokról: A román-magyar határon ide-oda hullámoznak a harcok. Temesvártól nyugatra a német kötelékek továbbra is támadják a szívesen védekező bolsevista-román csapatokat. Nagyváradtól délre a szovjet csapatokat dél irányban visszanyomták a határon. A székely-kiszögölésben Szászrégennél keletre német csapatok néhány fontos magaslati pontot foglaltak el, Dédánál német hegyvidékek bekerítették és megsemmisítettek egy előretört bolsevista harci csoportot.

Az Erdős Kárpátokban a szovjet-támadások elvesztették összetűző jellegüket. A támadások sokat veszítettek erejükből. A Beszkidék hágói ellen intézett újabb támadásokat is elhárították a németek. A hágókól északra újabb szovjet erőcsoportot kerítettek be amely megsemmisítés előtt áll.

A keleti arcvonal közepes szakaszán heves tűzérzési előkészítés után sem tudtak betörni a német fővonalába. Egy helyen, ahol a bolsevistáknak sikerült

betörniük, a német ellentámadás lehengette a szovjet erőket. A közepes szakasz más részeiben a nap nyugodtan telt el.

Az északi szakaszon Baldone térségében a fegyveres SS páncélos kötelékek tovább folytatták támadásaikat. A tervezett német elszakadó mozdulatok során a német erők után nyomuló szovjet páncélosokat a német utóvédék visszaverték. A Szovjet itt 14 páncélos harckocsit veszített.

illetékes hdt. (kerületi) parancsnoksághoz.

(1) A bevonulásra kötelezett nap-szakra való tekintettel nélkül akként indul jának utba, hogy a fentebb megjelölt időpontra az illetékes hadtestparancsnokához pontosan beérkezzenek.

(2) A bevonuló kéri a lakóhelye községi elöljáróságától, polgármesterétől, Budapestben a kerületi elöljárótól igazoló jegyet, amelynek alapján dímentesen utazhatik. A dímentes utazást biztosító igazoló jegyet az indulási vasúttársaság személyi pénztáránál le kell bélyegeztetni és a vasút közlegények kivándorlása felé mutatni.

(3) A bevonulóknak a részükre elő-

TURUL FIL SZÍNHÁZ
TELEFON: 328

SZERDA - PÉNTEK

KISÉRTETEK HÁZA

Főszerepben:

JAKOB SULZER, BLANCHE
AVORY, ALFRED RASSER

Pótműsor: magyar és UFA híradó

irt egyenruhával és felszereléssel kell bevonulniok.

(4) A bevonuló hozza magunka összes katonai igazoló okmányait.

Aki a katonai szolgálatra behívásnak akár szándékosan, akár gondatlan-ságból nem engedelmessékedik, az a törvény teljes szigorával, súlyosabb esetben öt évig is terjedhető börtönnel büntetik.

Kelt Budapest, 1944. évi szeptember hó. a kifizetés napján.

Csotay s. k.

honvédelmi miniszter (MTI)

Súlyos elhárítóharcok Arad-Nagyvárad vonalán és Nagyszalontánál

Illetékes katonai helyről közlik:

A Makó és Nagyvárad közötti területen az ellenséget akadályoztatva nem engedték be a városokba. A nap folyamán a városok körül folyó harcok továbbra is hevesek. Az ellenség nyomása a határ-szakasz egyes helyein nőt, egyes helyeken az ellenség támadása az ország-határon túl jutott. Így a tegnapi nap folyamán átmozdított az ellenség Kézére került Makó és Földvár, a terület meg-tisztítása érdekében azonban az ellenséges támadások már visszamaradtak.

Az arcvonal további, Nagyváradig terjedő szakaszán, Nagyszalontánál fejlődtek ki erősebb harcok. Itt az ellenség a község szegélyét elérte. Igén su-

lyos harcok folytak a Nagyvárad térségében, ahol a város déli-keleti szegélyén már utcai harcok is folynak. Újabb saját erősítések beérkezése ide folyamatosan van.

Torda körzetében a harcok átzo-lag elcsúsztak, az ellenség nagyobb erővel nem támadott. Tordától keletre a Dorna-Vatrág közötti arcvonalon az ellenség támadó vállalkozásai meg-hiúsultak.

Kárpátaljai arcvonalunkon lényeges harcselekmények nem voltak. A duklai horpadásban a harcok súlyos a ukrai hágó területére helyeződött át, azonban itt is a védelem további meg-szilárdulására lehet számítani. (MTI)

Meghíusult az amerikaiak betörése a burgundi kapun

A nyugati arcvonalról jelentés az Interini: Aachen és Metz között folytatód-nak a helyi jellegű kemény harcok. Stoll bergnél az amerikaiak újabb erősíté-keket vontak össze. A nyugati német állások előterében az amerikaiak erődítési munkálatokat kezdtek, ami azt jelenti, hogy a védelemre rendezkednek. A Metz-nél levő időben erős ellenséges támadások omlottak össze. Nancytól é-szakra az ellenség kisebb helyi betöré-seit a németek megszüntítették. Chateau Salins-nál a németek visszavertek több helyi támadást, egyes helységeket és magaslati pontokat foglaltak el és ezzel

lényegesen megjavították arcvonalukat. Epinaltól északra az ellenség összpou-tosított páncélos erőkkel kisebb betöré-st ért el. Remiremonttól északkeletre német erők meghíusítottak egy páncélosok és csatarepülőgépek támogatásával végre-hajtott betörési kísérletet. A burgundi kapu ellen az amerikaiak rendkívül e-rős tűzérzési előkészítés után jelentős gépesített és páncélos erőkkel támadá-sra indultak. A gúnyos irányított német tűzérzési tűz megtörte a támadás ere-lét és az ellenség áttörési szándéka ki-sebb helyi betörésektől eltekintve, meg-híusult.

Soronkívül földhöz juttatják az egyéni teljesítményükkel kiváló honvédeket

Minden ellenséges harcokcski elpusztításáért öt hold föld jár

Ellenséges harcokcski egyéni teljesí-mények bármilyen közelharci eszköz-zel megsemmisít vagy zsákmányul-ot minden más igény kielégítése e-lőtt 5 katasztrális hold földhöz kell juttatni. Ha az illető ennek során ös-sen veszt el a hátszámait, ennek megfelelően a katasztrális hold föld hátszámait is megkapja.

A földhözjuttatást az igénynek a honvé-delem minisztérium bevaló beérkezése-től számított 15 nap alatt el kell in-tenni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány tagjai vitéz Lakatos Gé-za miniszterelnök elnökletével szerdán délelőtti 9 órakor minisztertanácsot tar-tottak. A minisztertanács időszaki kor-mányzati kérdésekkel foglalkozott és délután négy órakor ér véget.

A minisztertanács által elfogadott rendeletek közül kiemelkedik az, amely az egyéni harci teljesítmények és a sze-mélyes hadi sikerek jutalmazásáról in-tézkedik földhözjuttatás által. A rende-let szerint

azt, aki a most folyó háború során

Behívják a 42 évnél fiatalabb tartalékos tiszteket

Mint a Magyar Távirati Iroda közli, a honvédelmi miniszter az alábbi bevo-

mulási hirdetményt tette közzé:

Mindazokat az 1903-ban vagy ké-sőbb született nem tényleges tiszteket, tisztjelölteket és tartalékos tiszteket (hason-ló értékű) vizsgát tett karpaszományoso-kat, akik a fegyveremekhez (gyalog-ság, gyorscsapatok, tűzérzés, páncélos csapatok, légierők, mészaki alakulatok, folyameroők), továbbá a szolgálati ágak csapatához (vonat-, élelmezés, egész-ségügyi csapat), tartoznak, végül szak-szolgálatos tiszteket — akik polgári foglalkozásukban meghagyva nincsenek és hivatásos szolgálati lappal sincsenek ellátva — tényleges katonai szolgálata-ra azonnal behívom.

Bevonulni tartoznak: az 1903—1908. évfolyambeliak októ-ber 5-én, az 1909—1915. évfolyambeliak októ-ber 6-án, az 1916. évfolyambeliaknál a talab-hak október 7-én, a lakóhelyük szerint

Fasiszta olasz szabadcsapatok harcolnak a megszállt olasz területen

Milánóból jelenti a Német Távirati Iroda: A Corriera del Sera című olasz lap közlése szerint Délolaszországban egyre több fasiszta olasz szabadcsapat harcol az angolok ellen. Külön-ösen az ellenséges utánpótlást zavarják jó eredménnyel. Így a napokban fele-ber bantották Pesoránál az Areffó folyón

átvezető közúti és vasúti hidat, amely-keket az angol utászok csak röviddel ez-előtt állítottak helyre. A két hid rend-kívül fontos az angolok utánpótlása szempontjából, mert ezeken szállítják a Rómától nyugatra a csapatokat és a hadianyagot.

A Szovjet kiutasította Szófiából az angolszász katonai misszió tagjait

Isztanbuli jelentés szerint a szófia-i szovjet főparancsnok felszólította az angol-amerikai katonai missziót — a-mélynek tagjai már egy hét óta tartó-

zkodnak a bolgár fővárosban — hogy 24 órán belül hagyják el Bulgária terü-letét. Az angolszász katonai misszió tag-jai már el is utaztak Szófiából.

A német hadvezetőség áthúzta Montgomery számításait

Berlinből jelentik: A Rajna alsó folyá-sánál lebecsült első brit légiutas szállított hadosztály megsemmisítésével meg-híusult az ellenségnek az a szándéka, hogy felnyissa Németország déli kapu-ját. A német hadvezetőség erőyes be-avalkozása keresztülhúzta Montgomery számításait. A német siker annál figye-lemreméltóbb, mert csak gyorsan össze-vont csapatokról volt szó, amelyek min-den nehéz fegyver nélkül vették fel a harcot. A brittek újabb csapatok földre-hocsajításával igyekeztek javítani a helyzetet, de sikertelenül. A német gé-

pesített csapatok vilámgyors beavalko-zása megsemmisítette az ellenséges kö-teléseket, mielőtt azok komoly ellenál-lást fejthettek volna ki. A harcok so-rán jelentős zsákmányt is ejtettek a né-metek. Egy szakaszon nyolc teljesen új harcokcski került német kézre. Az Arn-beimből délre letett újabb angol légiutas szállított csapatok nagyrésze olyan te-rületen ért földet, amely már német ké-zu volt.

Az olaszországi harcok

Berlinből jelentik: Firenzétől északra és északkeletre az ellenség új kötelékek-keket támadott, de csak kisebb betörése-ket ért el. Firenzétől északra és északkeletre meghíusult minden ellensé-ges támadás, a városokba vezető ut men-tén az ellenség két magaslati állást vett birokába. A harcok heveségére jellem-ző, hogy egy hely üször cserélt gaz-dát egy nap folyamán. A Benedetto hegy elleni ellenséges támadást a né-metek véresen visszaverték és négy felderítő páncélos felnyitották.

Öt magyar zászlóalj visszaverte két szovjet hadosztály rohamait

Berlin, szeptember 28.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Kárpátok északi hágóiban 5 magyar zászlóalj 10 napos elkeseredett erdei harcokban kiválóan megállotta a helyét nagy számbeli fölényvel támadó ellenséggel szemben és megakadályozta a bolsevista áttörést. Ezek a magyar zász-

lójak 2 szovjet kadosztály rohamait verték vissza. Kiváló állhatatosságukról a német véderő napi jelentése is megemlékezett. Annál nagyobb jelentőségű a magyar elhárító siker, mert a bolsevisták szakadatlanul támadtak hadvezetőségük azon ígéretére, hogy ha a magyarok ellenállását meg-

törlik, leváltják őket. A bolsevisták halottakban több mint 1.400 embert vesztek.

Három bányai magyar katonája az erdőben 60 szovjet katonával találkozott és megtámadta a tulerőt. A bolsevisták futásnak eredtek és a magyarok kezén jelentős zsákmány maradt.

na szakaszán a németek jórészt szétverték az ellenség hídfőit. Az elmenekült ellenséges kötelékek megsemmisítés előtt állanak.

Az angolszászok fokozták bombázásukat és tűzvédelmi támadásaikat Dünkirchen és Calais ellen. A németek a támadásokat visszaverték. A Lindemann úti parancsnok visszautasította a megadási felhívást. A harc képtelenné vált 3 calaisi német úteg legénysége eredményes rohamvállalkozásokat hajtott végre. Egyes német nehézbombázók folytatták támadásaikat a Doveri brit partok ellen, mások szétszórták az ellenség csapatgyülekezéseit és több páncélos, valamint úteget megsemmisítettek.

Lorient és St. Nazaire szakaszán az ellenséges támadások ereje csökkent. A német védők több eredményes rohamvállalkozást hajtottak végre.

Nekirohanással semmisítettek meg a német repülőgépek több ellenséges bombázót

Berlin, szept. 28.
Az Interinf jelenti, hogy a Birodalom nyugati területei fölé berepült amerikai kötelékek támadásának kivédésére nagy német vadászkothelék repültek fel és heves légharcok keletkeztek, különösen Kassel környékén. Az eddigi

még nem teljes jelentések szerint a német légvédelem 61 ellenséges gépet lőtt le, köztük 55 négymotoros bombázót. Egyes ellenséges bombázókat nekirohanással semmisítettek meg a német vadászok.

Az angolszászok bombákat dobtak Svájc területére

Bern szept. 28.
Hivatalosan közölték, hogy tegnap angolszász gépek ismét megsértették Svájc semlegességét, és átrepültek az

ország északnyugati részén. Egyes amerikai gépek bombákat dobtak Turgau területére. Valószínű, hogy egy hidat akarják megsemmisíteni.

Porkkala finn kiürítése befejeződött

A MTI jelenti, hogy Porkkala finn tartomány kiürítése befejeződött és oda pénteken reggel vonulnak be az oroszok.

Wuori finn munkaügyi miniszter kijelentette, hogy munkanélküliség-

re kell számítani. A frontról visszaérkező katonáknak nem tudnak munkát biztosítani. Nem tudja, hogy ez meddig fog tartani, mert nem tudja, mikorra sikerül felvenni a kereskedelmi kapcsolatokat a külfölddel.

Felhívás a magyar társadalomhoz

A nemzet helyzete komoly. Az ellenség Aradtól Duklág határainkat döröggeti. Drága testvéreinket, a Székelyföldet észben feladni kényszerítettük. A menekültek tizezrei békés otthonok helyett bombasújtotta városokban kénytelenek álomra hajtani a fejüket.

Minden puská és kard harcban áll. A honvédség elszántan küzd. Egy talpalatny föld sem fog harci nélkül az ellenség kezébe kerülni. Minden lépést vérről kell megfizetni. A harcot fel nem adjuk. A honvédség tudja, hogy a tett a nemzet léte s bármily ingadozó legyen a hadiszerencse, amíg a honvédség, áll a haza is.

Mindenkinek küzdenie kell, mindenkinél égne kell a kitartás szent tüze. Példát elsősorban azoknak kell mutatni, akik a közvélemény irányítására hivatottak. Most nem szellemi téren hanem fegyverrel a kézben kell a hazát védeni. A szavaknak tettekkel valóvalására, példaadó hős önfeláldozására hívom fel a magyar politikai és szellemi élet minden munkáját.

A brit ejtőernyős hadosztály megsemmisítésében kimagasló része volt a német légi erőnek

Berlin szeptember 28.
Az 1. brit ejtőernyős hadosztály megsemmisítésében — mint az Interinf jelenti — kimagasló szerep jutott a német légi erőnek, amely állandó támadásaival súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek és különösen a tehervitorlások elpusztítása terén ért el kimagasló eredményeket. Ezekben a harcokban 719 ellenséges vitorlást lőttek le és 250 vi-

torlást zsákmányoltak a németek. A lelőtt tehervitorlásokat teljes ember- és hadianyagszállítmányokkal együtt pusztították el. A legtöbb ellenséges vitorlást a német légielhárító útegek lőtték le, amelyek beavatkoztak a földi harcokba is és itt is nagy eredményeket értek el.

A franciaországi arcvonalokról érkezett jelentések közlik, hogy Antwerpen és Rindhoff között a ceater-

Pilliu szigetén páncélosokat tettek partra az angolszászok

A csendesóceáni délnyugati arcvonalról jelenti, hogy Pilliu szigetén fokozódott a harcok hevessége. A szövetségesek hajótízerségük védelmében újabb erősítéseket, főleg harcirocscikat

tettek partra a sziget nyugati részén. Mutatja az ellenség veszteségeit, hogy egy nagy korházahajó hat ízben jelent meg a partok előtt, hogy fejezze a sebecsítését.

Az angol sajtó írja:

Londonban borzalommal gondolnak a bekövetkező ködös időjárásra és a télre

Genf, szeptember 28.
A New Leader c. angol lap foglalkozik a német szárnyasbombák újabb megindult támadásaival és azt írja, hogy a szárnyasbombákról mind gyakrabban beszélnek Londonban. A bírálatok már egészen nyíltak. A londoniak továbbra is türik a szárnyasbombák támadását, mert nincs más lehetőségük. A V. I. továbbra is nyugtalanságot előidéző kísérteties fey-

ver. Most már Churchill sem engedheti meg magának, hogy bizonytalan arccal járjon a romok között. Londonban mindenki borzalommal gondol a bekövetkező ködös időjárásra és a télre és mindenki azt kérdezi, mikor lesz már a megpróbáltatásoknak vége? Az angolok örömmel üdvözölnék, ha a háborúból tisztességes kivezető út találnának.

A varsói felkelők már nem sokáig tarthatják magukat

Genf, szeptember 28.
A Német Távirati Iroda közli, hogy az emigráns lengyel rádió szerint a varsói felkelőknek küldött angolszász segítség nem kielégítő. A küldött él-

műszerek gyakran romlottak voltak. A felkelőknek sokkal nagyobb segítségre van szükségük. Különben elfolyik az utolsó csepp vér is — mondotta a lengyel rádió.

Az Alsó-Rajnál lévő szövetséges hídfő megsemmisült

Stockholm, szeptember 28.
A Svenska Dagbladet közli az Associated Press jelentését, mely szerint az a körülmény, hogy az Alsó-Rajnál létesített szövetséges hídfő megsemmisült, nagy stratégiai kudarc a szövetséges hadvezetésnek. Ennek a hídfőnek az lett volna a hivatása, hogy elősegítse a német Nyugati fal északi irányú megkerülését.

rium szövívője ezt az intézkedést a háborús szükségletekkel indokolta. Hozzáfűzte, hogy azok az amerikai állományok, amelyek hathatósan hozzájárulnak a háború folytatásához, természetesen saját szükségleteik kielégítése céljából igénybevehetik az amerikai hajókat, illetve azok használatát rendszeresen mérlegeli. A jövőben tehát az argentin kereskedelmi flotta nagy kényszerű Argentínába vinni a szükséges árukat.

TERRORTÁMADÁS KÉT GÖRÖG HELYSÉG ELLEN

Berlin, szept. 28.
Az Interinf jelenti, hogy angolszász bombázók súlyos terrortámadást intéztek két görög helység ellen Athén környékén. A megtámadott helységeknek katonai jelentőségük nincs. Az egyik helység teljesen, a másik jórészt elpusztult.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HAJÓI NEM FUTHATNAK BE TÖBBÉ ARGENTIN KIKÖTŐKBE

Washington, szept. 28.
Az amerikai külügyminisztérium hivatalosan közölte, hogy az amerikai hajóknak október 1-től megtiltották argentin kikötők érintését. A külügyminis-

FINNORSZÁGBÓL HAZATÉRNEK A SVÉD ÖNKÉNTESOK

Stockholmból jelenti: Valamennyi finnországi svéd önkéntest elbocsátják a finn hadsereg kötelékéből és visszaküldik Svédországba. Ugyanígy Svédországba szállítják a finn hadikórházban fekvő svéd önkénteseket is.

ROMÁNIÁBAN TÖMEGES LETARTÓZTATÁSOK VÁRHATÓK

A szovjet hírszolgálat bukaresti jelentése szerint a román kormány határozatot hozott, amely szerint mindazokat a személyeket, akik felelősek az egyesült nemzetekkel folytatott háborúért, letartóztatják.

AACHEN,

a „királyi város” magyar emlékei

A város történelmi jelentősége az a ma igen kevés számú emléket hátravetett. Városát, amelyet az úrbírói Aachen grófnak neveztek el. A német nyelv, Aachen szaván a város magja, mint az első évszázadok óta, építve, építve, mint például a városban a régi végzettség szaván, mint például, mint például a Szent a város, a Szent a melegvize.

A város történelmi jelentősége a germán korban már jelentőséget nyert. Itt történt az első keresztényizmus és kedvenc tartózkodási helyét Nagy Károly, aki alatt akkor a verdami szerződésben még azelőtt nem tagolt frank birodalom egységes volt, hogy aztán később kelték be a Németország, Franciaország és Olaszország. A nagy császár itt is temetette el magát és abban a »császár Münsterben«, amely alatt a meg nem erősített történelmi hagyomány szerint hamvai nyugoznak egészen a XVI. század második negyedéig koronázták a német királyokat, majd császárokat. Ezt a politikai jelentőségét még egy régi egyházi latin-himnusz is megörökíti, amelyet ott a Münsterben énekelnek el minden év január 23-án, amely ennek az egyházmegyének a területén Nagy Károly ünnepe. Ez a himnusz hevenyészett fordításban körülbelül így kezdődik:

»Aachen város királyi város.
Birodalmi székhely város.»

Sok nevezetes koronázás volt itt, többek között itt került a német szent birodalmi korona az első Habsburg fejére, utolsójuk pedig, mint harmincegyediket a sortán, I. Ferdinándot koronázták meg.

A történelmi jelentőségű helynek megvoltak kapcsolatai már a korai középkorban Magyarországgal, de megvoltak a kapcsolatai a fürdőhelynek is. Hogy miért és miként, azt pontosan nem lehet megállapítani, de még ma is az egyik hőforrás fölött ez a felírás olvasható: »A magyar királyné forrása.»

A kapcsolat ezzel a névvel bizonyosan a magyar zarándokok néven történt. Hiszen Aachen a korai és késői középkornak, sőt még az újabb időknek is egyik legnevezetesebb Mária-bucsjáróhelye volt. Maga a híres császár-Münster, a koronázóhely is a Boldogasszonynak volt szentelve és az ő nagy ünnepeire nemcsak Németország legtovábbi vidékeiről, hanem messzi földökről is jöttek a zarándokok seregei, közöttük a magyarok is. A régi magyarok mindig erősen zarándóknak volt, hiszen már Szent István zarándóházat építtetett Rómában, ott, ahol most a Szent Péter-bazilika kánonoki sekrestyéje van. Ilyen zarándóház volt még Jeruzsálemben és Ravennában is. Azt is tudjuk, hogy Máriazell kezdettől fogva a magyar zarándóknak egyik nagy célja volt, de kevésbé ismeretes, hogy Aachenba a Mária-tiszteletű magyarok már a középkor elején minden hat évben rendszeres zarándólist szerveztek. Ennek volt azután a következménye, hogy a XIV. század második felében IV. Károly császár az ősi székesegyházhoz külön magyar kápolnát építtetett. Így akarta elérni, hogy a magyarok, akik részben nagy tömegekben, részben egyenként jöttek, külön átitatottsági helyet nyerjenek. A magyarok tömegei miatt Aachenben két magyar lelkész volt állandóan, egészen addig, amíg a kalapos király, II. József rendelkezései a magyszabású zarándólistákat be nem szüntették.

Az aachen-i magyar kápolna elsősorban Nagy Lajos emlékeztető hirdeti. Ő volt az aki értékes képekkel, mise-uhákkal, ereklyékkel, híres saját címerével díszítette ezt a helyet. De utóda is

bolygatták ezt és a magyar főurak közül is sokan adakoztak a kápolna díszítésére, amelyet utólfára Mária Terézia restauráltatott. Később aztán tűzvész következtében teljesen át kellett építeni és régi díszéből alig maradt meg valami. Még mindig megvan azonban a három ereklyetartó. Mindegyik művészeti ötvösmunka Szent István, Szent László és Szent Imre ereklyéivel.

Kisebb aranyu magyar zarándólisták.

JONICS VELIBOR

szerb közoktatásügyi miniszter drámai beszédében hívta vissza ősei trónjára Péter szerb királyt

Belgrádból jelentik: Dr. Jonics Velibor szerb közoktatásügyi miniszter vasárnap este a belgrádi rádióban felhívást intézett II. Petár királyhoz, aki köztudomásúlag Londonban tartózkodik, hogy térjen vissza Szerbiába.

foglalja el ősei trónját és mentse meg a szerb népet a polgárháborútól.

Jonics dr. drámai beszédében utalt arra, hogy mint a Karagyorgyevics-ház régi hű hive, Sándor király odaadó munkatársa és II. Péter király egykori tanára beszél, majd így folytatta:

— Őfelsége nevében valaki szeptember 12-én beszédet intézett a szerbekhez, horvátokhoz és a szlovénekhez a londoni rádióban és

arra szólította fel a szerleket is, hogy lépjenek be Tito hadseregébe. A szerbek ezt sohasem tehetik, mert a szerbség hű maradt Sándor

„Ha felséged nem volna fogoly...”

Jonics ezután hangsúlyozta, hogy Titóék a nép egy kicsiny hányadát teszik ki és ez a kisebbség türelmesen dolgozik, hogy kiirtsa ellenfeleit. Mindezek után teljesen illuzóris az angoloknak az a garanciája, hogy háború után majd népszavazás fogja eldönteni az államformát.

Rámutatott arra a szerb miniszter, hogy egy újabb rigómezői tragédia fog következni, ha a király továbbra is kinn marad és nem áll a szerb nép élére.

A polgárháború minden percben kirobbanhat

Jonics így fejezte be beszédét: — Arra kérem az Istent és az egész szerb népet is azért könyörög, tegyen az Isten csodát, mint ahogy Abrahám kezében is megállította a kést. Egy percet se készen, mert különben elkerülhetetlen lesz Szerbiában a polgárháború, amely borzalmasabb minden megszállásnál. Ma már annyira vagyunk, hogy senki sem alszik saját lakásában, mindenki másuttal rejtegette el értékeit és

a polgárháború minden percben kirobbanhat.

Ne tanácsolja, hogy Tito hadseregébe lépjenek a szerbek, mert mi inkább utolsó emberünkig szerb módra hőiesen meghalunk s egy a rigómezői legendától is nagyobb legenda részeseivé leszünk, amely nemzeti tápláléka lesz újabb ezer év ifjúságának. Felsőged legyen együtt népével.

Szerbia s a szerb nép úgy várja

sok azért még voltak a világháború előtti időben is. Mikor 1912-ben az 59-ik német katolikus nagygyűlés Aachen falai között tartották, aránylag sok magyar utazott oda ki és itt merült fel a gondolat, hogy 1916-ra az Oroszok Katolikus Szövetség nagyobb nemzeti zarándólist vezet Aachenba a régi magyar kapcsolatok felújítására. Közbejött a világháború és a terv maradt azután is. Azok közül, akik több mint harminc esztendővel ezelőtt ott voltak és felakarták ujtani ezt a régi magyar-német zarándóli kapcsolatát, ma már csak sorok irájá kívül talán senki sem él.

(4)

király kommunista-ellenes politikájához,

más részt azért, mert Tito hadserege főleg nem-szerbekből áll, akik a szerbséget ki akarják irtani. Tito hadseregében egy néger parancsnok is van.

— Én nem tudom, hogy milyenek az állapotok Oroszországban, de Tito olyan rendszert valósít meg amely megsemmisíti az értelmiséget és csak a gyermekeket hagyja meg, hogy majd ők neveljék fel. A partizánok egy vezetője azt mondta, hogy ha meghalnak a szerbek, akkor sem kell félni, hogy az ország lakatlan marad.

Majd négereket telepítünk le — mondotta. — Ilyen hadseregbe akar belekényszeríteni bennünket, Felsőged? Tudjuk kik az angolszások. Ismerjük őket romboló bombáikról. Nekik teljesen mindegy, hogy hány százezer szerb pusztul el bombák következtében.

— Ha Felsőged nem volna fogoly és hazajöhetne, könnyekig hatna Önre a szerb ifjúságnak a királyhűsége azé az ifjúságé, amelyet Titóék ki akarnak irtani az Ön nevében.

Az egész szerb ifjúság rajongásig szereti Felsőgedet.

Ezek után is közömbös maradhat e Felsőged a szerb ifjúság s a szerb nép sorsa iránt? Sem Felsőged, sem az emigrációban levő szerbek számára nem lehet közömbös a szerb nép sorsa.

Felsőgedet mint még soha senkilt Jöjjön, térjen vissza hozzánk, s legyen nekünk királyunk, hanem megmentőnk is. Ne kérdezzon senkit csak szívére és vérére, a Karagyorgyevicsok vérére hallgasson. Az nem fogja Felsőgedet becsapni... Térjen vissza és folytassa azt a politikát, amelyet Európában elsőnek Sándor király fektetett le: harc a kommunizmus ellen. Hogy a szerb nép sorsa hogyan fog alakulni az Felsőged magatartásától is függ.

Betűsoros nyilvántartás, Lakók nyilvántartási könyve és Kukorica igénylési nyomtatvány kapható
Bosnyák József
könyvnyomdájában
ZOMBOR, Csihás Benő u. 3.

Innen-onnan

Sorozatos és beható vizsgálatok arra az eredményre vezettek, hogy a fogak idővel történő kihalását a C vitamén hiánya okozza. Ezt a vitaménfajtát főleg a citrom és a narancs, valamint a paprika szolgáltatja. Igen sok C vitamén van a berkenyében, földperben és csipkebogyóban is. Szervezetünk vagy a gyümölcsök közvetlen fogyasztásával, vagy pedig a megfelelő preparátumokkal kaphatja meg a hiányzó vitamén. Előfordul azonban az az eset is, hogy táplálkozás útján elegendő C vitamén veszünk magunkhoz, szervezetünkben mégis fellép a vitaménhiány s ennek következtében fogaink kihullanak. Ilyen esetekben ugyanis a belek a vitamén nem szívják fel s a megfelelő szervekhez az oly fontos vitamén nem is juthatott el. Ekkor alkalmazzuk a kémiai úton előállított C vitamén, és pedig injekcióval közvetlen a vérbe juttatva. Ilyen módon egyenes úton éri a beteg fogakat, megerősíti a csonthártyát, a fogágyat, ezáltalozza a fogtus védekezésében a vérkeringést és munkára serkenti a fog idegeit is. Klinikai vizsgálatok kimutatták, hogy a fogászatban C vitaminnal minden esetben kedvező eredményt értek el.

—X—

A tudósok és gyógyászati kutatók esztendőnk óta foglalkoznak a különösen Észak-Morvaországban tömegesen előforduló vörös berkenye gyümölcsének vizsgálatával. Kiderült, hogy ez a gyümölcs rendkívül gazdag C vitaménben. Minden 100 gramm vörös berkenyében az eddigi megállapítások szerint átlagosan 112 milligramm C vitamén található. Most dolgozzák ki a terveket, hogyan lehetne a vörös berkenyét minél nagyobb tömegben természetien és feldolgozni.

□

A modern téglagyárak Németországban sorra áttérnek az automatikus rendszerre, hogy az emberi energiát kímélik. Gépi erővel termelik ki és szállítják átrakodás nélkül az agyagtöredéket a keverőgépekhez, onnét pedig az ömnikódó formáló-helyiségekbe. A nyers téglát később a szárítókamrába, majd az égetőkemencékbe jut. Szárítókamrák helyett, hogy időt takarítsanak, áttérnek a szárító alagutak használatára. Ezeket keresztül az agyagtégla mintegy futószalagon, gépek segítségével jut az égető kemencékbe. A kiegészítő gépeket is gép rakja szabályos halmokba a szállítószalagokra. Az ilyen ömnikódó téglagyárak szakadatlanul üzemben állhatnak, mert az ember szerepe csupán a gépek felügyeletére korlátozódik. Hogy az automatikus rendszer a gyakorlatban mit jelent, ez kiderül akkor, hogy például egy jól felszerelt téglagyár teljesítménye a szárítófolyosók bevezetésével és a legmodernebb gépek beállításával 12 millió darabról 50 millió darabra emelkedett.

Sinen mozgó szék. Az egészségvédelem egyik legfontosabb problémája az állómunka. Minden üzemből vannak ugyanis olyan munkák, melyeket bár úgyne nem lehet végezni, mégis, mint az alábbi példa mutatja, gyakran túlsó munkává változhatók. Egyik ipari üzemből volt egy olyan munkadarab, melyet négy, egy más mellett felállított fúrógéppel kellett kidolgozni. Miután mind a négy fúrógépet gyors egymásutánban kellett használni, a munkát mindig állva végezték. Mikor a munkahelyre először került nő, sinre székot szereltek, úgyhogy a munkásnő a darabba együtt ülve juthatott egyik fúrógéptől a másikig. A kérdés megoldását az üzemből benyújtott javaslatoknak köszönheti.

Mátyai Sándor volt közellátási felügyelőt szabadlábra helyezte a bíróság

Új határnapot tűznek ki a főtárgyalás folytatására

Szerdán délután folytatta a zombori törvényszék dr. Winter-Kócs tanácsa Mátyai Sándor, a közellátási felügyelő volt vezetője bűnperének tárgyalását.

Az elnök ismertette a védelem beadványát, amellyel Mátyai Sándor 4.000 pengős takarékkönyvének és személyi okmányainak kiadását kérte a közellátási felügyelő neve számára. Mivel az ügyész kifogást nem emelt, a bíróság úgy határozott, hogy az okmányokat és a takarékkönyvet kiadja.

A délutáni tárgyaláson elsőnek Muhl János felelős szerkesztőt hallgatta ki a tanács, az Illés-féle feljelentésre vonatkozólag, Muhl kijelentette, hogy közvetlen értesülései nincsenek; közvetve léstől hallotta a vételdifferencia történetét. Illés drága a Huck Macától vásárolt és csak utólagosan számlázott kabát-szövet árát, miért is Mátyaihoz, mint a Közellátási Felügyelő hivatalnokához fordult, kérvényezve, hogy vizsgálja ki az ügyet. Később Illés egy ruhával kártalanították. Ugy tudja, hogy a békítést Mátyai kezdte. Az elnökek arra a kérdésre, hogy mi-ben állt az Illés által kifogásolt ár-differencia, tanu kijelentette, hogy Huck Maca méterenként mintegy 100 pengővel többet számolt, annál az összegnél, amiben megállapodtak.

A tanu a bíróság vallomására megeskelt.

A büntetését folytató Huck Maca textilkereskedő állt ezután a bíróság elé, mint tanu. Elmondta, hogy Illés nehezen választotta ki a neki megfelelő szövetet. Mikor kiválasztotta, nem küldött azonnali számlát, erre csak négy hét múlva került sor. A számla végösszege 336 pengőről szólt.

Arra a kérdésre, hogy kitől hallotta, hogy Illés van jelen, a tanu zavartan válaszokat adott. Végre is beismerie, hogy betegsége alatt alkalmazottja: Hajnal jelentette neki, hogy Mátyai két izben az üzletben állt az Illés-féle szövetmintával és a beszerzési számlát kérte. Ekkor tudta meg, hogy Illés feljelentette a közellátási hatóságnál.

Tagadta, hogy Mátyai közvetítette volna az Illésel való kiegyezést.

Elnök ismerteti Illés Sándornak a bíróságról küldött levelét, amely szerint a kiegyezés alkalmával Huck Maca kijelentette, hogy sokba került neki ez az üzlet. Illés kérdésére azt is mondta, nem az került sokba, amit Illés kapott, hanem amit másnak kellett adnia. A „más” alatt Huck Maca Mátyait értette.

Huck Maca tagadta, hogy ilyen beszélgetés közté és Illés között valaha lett volna. Az Illés által leírt jelenetet „ujságirói fantázia” szüleményének tekintte.

Dr. Winter-Kócs tanácselnök megkérdi az újságírás tekintélyét és figyelmezteti a tanut, hogy ilyen kifejezéseket ne használjon. Illés két tanu aláírásával küldött levelének záradékában hivatkozott büntetőjogi felelősségére és kijelentette, hogy írásbeli tanuvallomására kész esküt tenni.

Ezután arról érdeklődött az elnök, hogy Mátyai, ha vásárolt, milyen árat fizetett? Olyan-e, amelyben a beszerzési áron kívül az üzleti haszon is belefoglaltatott?

— Igen — válaszolta határozottan a tanu.

A bíróság elnöke az iratokból megállapítja, hogy Huck Maca alkalmazottja a rendőrségen úgy vallott, hogy Mátyai több ízben vásárolt az üzletben saját beszerzési áron. Az utolsó vásárlás végösszegét az első kihallgatás napjáig nem is fizette ki. A segéd szerint 6—7 izben vásárolt

Mit mondanak a tanuk?

Hajnal Péter, Huck Maca alkalmazottja tett ezután vallomást. Tanu elmondja, hogy ő jelentette Huck Macának az Illés-féle feljelentést Mátyai két üzletlátogatása után. Mátyai csak három izben vásárolt az üzletben s csak az utolsó esetben kapott árut beszerzési áron.

Elnök ismerteti Hajnal rendőrségi vallomását, amelyben Hajnal 6—7 Mátyai-féle vásárlásról beszélt s azt mondta, hogy a közellátási felügyelő több ízben vásárolt beszerzési áron.

Hajnal megmarad jelen vallomása mellett. A legutolsó Mátyai-vásárlásnál Huck Maca utasítására számított beszerzési árat.

Huck Macával való szembesítés után tanu tagadja, hogy Mátyai közbenjárta volna az Illés-ügy elsimítása érdekében.

Elnök figyelmezteti, hogy a rendőrségen másképp vallott. Ott azt mondta, hogy Dörfler szabó járt ebben az ügyben üzletükben, valószínűleg Mátyai közbenjárására.

Megállapítja ezután, hogy Hajnal rendőrségi kihallgatásának adatait sorra megcáfolja. Védő szerint a két vallomás között lényeges eltérés nincs. Kéri a tanu megesketését.

A bíróság elnöke elrendeli Antonya kapitány tanuként való kihallgatását Hajnal rendőrségi vallomásának tisztázására.

A terem közönsége feláll, úgy van, hogy Hajnal leleszi az esküt vallomására. Elnök megégyezzer figyelmezteti, hogy joga van Antonya kapitány vallomása után módosítani vallomását, mire Hajnal kéri az eskü elhalasztását, ami miatt a védő semmisségi panaszt jelent be.

Eredménytelen Huck Maca-Muhl János szembesítés után Vecsera Ernőt, a Közellátási Felügyelőség tisztviselőjét hallgatta ki a bíróság, aki Illésnek a Közellátási Felügyelőségben tett látogatásáról ugyanúgy vallott, mint Mátyai. A Mátyai és Illés között lefolyt beszélgetések tartalmát Mátyaitól hallotta.

Dr. Boldog Lajos bíró megkérdi a tanutól, tudja-e, hogy az árdragítás hivatalból üldözendő büncselekmény s az ilyen ügyben tett feljelentést nem is lehet visszavonni. Tanu kijelenti a kérdésre, hogy nem tudja. A továbbiak során elmondja, hogy Mátyait bosszantotta az, hogy Huck Macát nem tudta árdragításon tettenérni. A védelem javaslatára a bíróság a tanut vallomására megeskelti.

Dsida Ferenc, a Közellátási Felügyelőség tisztviselője, jelen volt, mikor Illés feljelentését, vagy panaszát megtette. Arra is emlékszik, hogy Illés egy izben feljött és feljelentését visszavonta azzal, hogy tárgyaltan. Az Illés által bünyeként átadott szövetmintát látta Mátyai íróasztalán, arra azonban már nem emlékszik, hogy volt-e rá tűzve gombostűvel cédula.

különböző anyagokat Mátyai a Huck-üzletben.

Huck Maca tagadja, hogy 6—7 vásárlásról lett volna szó.

Emlékezte szerint Mátyai csak háromszor vásárolt nála. Utóbbára 1942 őszén vagy nyarán, ekkor csakugyan „saját árbán” adott neki anyagot, mert az ár friss volt s még nem volt az ár kikalkulálva.

A tanu kihallgatása után dr. Papfalvy kéri, ügyész indítványozza, hogy a Greifenstein-féle állapot, továbbá a kústában napokra vonatkozó rendelkezést közli Budapesti Közlönyt sze

Rejtett kincsek a pince mélyén

Pincelomlantanítás közben elősított ékszereket és ezüstneműt talált egy újvidéki asszony — Az ezüstöt elrejtette, az ékszereket eladta a pénzt elköltötte

Az újvidéki rendőrség közegzenek felüvölt, hogy Bakos István újvidéki villamoskalauz felesége, szülte Horváth Mária 27 éves csantavéri születésű asszony az utóbbi időben feltűnően kötekezik. A rendőrség nyomozást indított és a nyomozás során megállapította, hogy az asszony bűnös utón jutott ahoz a nagy pénzösszeghez, amelyet különösen és nagy feltűnést keitve szőrt. A rendőri nyomozás adatai szerint Bakosné ifjónő, véletlen folytán

elrejtett zsidó vagyon nyomára bukkant és azt nem szolgáltatja be a hatóságoknak, hanem saját céljaira használta fel.

Bakos Istvánné a villanytelep Plaucsák Joachim nevű tanoncával együtt a villamosüzem Alkotmány utca 29 szám alatti irodájának pincehelyiségét lomtanalított. Munka közben véletlenül a földbe üppedt a tanonc lába. Rögtön ásót ragadtak és felásták ez a helyet a pincében és a földből 30x50 centiméter méretű doboz került elő. Izgatottan felnyitották a dobozt és abban

24 személyes ezüst evőeszköz-készletet találtak

Elhatározták, hogy a leletet nem értékesítik senki, hanem a talált értéket értékesítik és az árán megosztotnak

Az evőeszköz-készletet Bakos István né vette magához, közben meglopta bűntársát is. Ugyanis a dobozban az ezüst evőeszközök között egy zsacsókban különböző ékszerek is voltak. Plaucsák Joachim figyelmét elkerülte a kis zsacok és nem tudta, hogy abban különböző aranyékszerek vannak

Bakosé az ékszereket 2.600 pengőért értékesítette és a pénz nagy részét elköltötte

Ugy hogy a letartóztatásakor mindössze 100 pengőre találtak nála

Letartóztatása alkalmával Bakosné beismerie a lopást, átadta az ezüst evőeszköz-készletet, amelyet lakásán rejtgetett és megnevezte azokat, akiknek az ékszereket eladta. A rendőrségnek így sikerült valamennyi ékszertárgyat felkutatnia és azokat bünyeként átadták a bíróságnak, ahová Bakos Istvánné is átkísérték kihallgatása után

A rendőrség a nyomozás során megállapította azt is, hogy

a talált értékeket Rosenzweig Lajos zsidó volt gyimölcsügykereskedő ásta el

van szükség, mert fontos az értékelés szempontjából, hogy a Greifenstein-ügyben iktatta-e a feljelentést Mátyai, a Budapesti Közlönyt pedig azért kéri beszerezni, mert nem bizonyos, hogy a Greifenstein-féle tettenérés időpontjában fennálltak-e korlátozó rendelkezések

A védelem ezután indítványozta, hogy mivel Antonya rendőrkapitány szükségessé vált kihallgatása miatt új határnapot kell kitűzni, védelem pedig már hónapok óta letartóztatásban van, a bíróság helyezze Mátyait szabadlábra, mint ahogy a büntetés előrelátható mértéke nem teszi valószínűvé, hogy szökésétől tartani kell.

Rövid tanácskozás után dr. Winter-Kócs elnök kihirdette a tanács végzését, amellyel elrendelte Mátyai Sándor szabadlábra helyezését, dr. Antonya rendőrkapitány kihallgatását és az ügyész által indítványozott iratok beszerzését. A főtárgyalás folytatására új határnapot tűznek ki.

aki azelőtt az Alkotmány utca 29 szám alatti házban lakott és a kitépítés elő ismeretlen helyre szökött.

A tüzelőanyag biztosítására értekezlet lesz Újvidéken

Az idei tél nemcsak a magánháztartások részére jelent majd súlyos gondot tüzelőanyag ellátása tekintetében, hanem a közintézményekre, ipari, kereskedelmi vállalatokra és a gazdasági élet minden más ágára is.

Az újvidéki közellátási hivatal — mint jelentették — a város lakosságának minimális szükségleteit is alig kielégítő látványt biztosított a Kamenicai szigetben. Ezenkívül a Dinamentén levő fűzesekből még valamennyi mennyiséget tud szerezni a közintézmények részére is. Természetesen nem annyit, amennyit ezek a közintézmények a múltban felhasználáltak.

Mind ezekre való tekintettel az idei télen rendkívül takarékosan kell bánni a tüzelőanyaggal, mert csak így biztosíthatjuk át az 1944-45 telet. Az újvidéki közellátási hivatal éppen ezért szükségesnek tartja

a közintézmények és a gazdasági élet vezetőit értekezletre összehívni.

amelyen részletesen ismertetik majd a tüzelőanyag ellátásának kérdését.

A közellátási hivatal a jövő héten egyik napjára hívja össze az értekezletet, amelyen dr. vitéz apatiné Fernbach Péter főispán elnököl. Az értekezleten ismertetik a tényleges helyzetet és egy utal megbeszélnek, hogy milyen intézkedéseket lehetne foganatosítani annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló tüzelőanyagnál többet szerezzenek be és így valamelyes mértékben enyhítsék a helyzetet. Az értekezlet résztvevői előtt pontosan beszámolnak azokról az intézkedésekről, amelyeket eddig foganatosítottak. De beszámolnak arról is, hogy mennyi az a tüzelőanyag, amivel tényleg számolni lehet az idei télen. Újvidék város tüzelőanyag ellátásával foglalkozók remélik, hogy az értekezleten sikerül esetleg olyan megoldást találni, amelynek keresztülvételével ezután több tüzelőanyagot sikerül majd beszerezni, mint amennyi eddig rendelkezésre áll.

HIREK

Elszöktetés ma 19.45-től reggel 6 óráig

Laurisn Miklós öngyilkossági kísérlete. Szerdán reggel eszméletlenül aláltak Andrassy-uti lakásán Laurisn Miklós zeneakadémiai tanárt, Laurisn Lajos ismert operaházi művész fivérét. A mentők a Rókusba szállították s ott gyors mormosást hajtottak végre rajta. Nagymennyiségű szervenált vette be, de a mérég még nem szívódott fel szervezetébe és már túl van a veszélyen. Öngyilkossági kísérletének okát nem tudják.

Katonák és detektívek hivatalos ügyben igazolvány nélkül is használhatnak gépkocsit. Az autótaxik használatáról szóló szigorító rendelkezéseket most módosították, illetve katonai személyek és detektívek részére engedélyeket tettek. Most leiratot kaptak a gépjármű bérkocsiválmányok vezetői, hogy katonák és detektívek, ha hivatalos ügyben utaznak, a külön taxijárművel is igénybevehetik a gépkocsikat.

Másodszor virágozik az orgona Csantavéren. Csantavérről jelentik, hogy Batyák András udvarában újból virágborított egy orgonabokor. A szokatlan, ősi orgonavirágzásnak állandóan sok csodálója akad.

Kereskedők a bombakárosultakért. A csantavéri kereskedők 2200 pengőt gyűjtöttek a bombakárosultak számára. A pénz- és természetbeni ajándékokat illetékes helyre juttatták.

A 80 éves apa megverte 60 éves fiát. Pécsről jelentik: Anka János 80 éves nagytótalusi gazda összeszóalkozott János nevű 60 esztendő fiával. Az öreg rossz néven vette, hogy fia feleselni mer vele, ezért apai tekintélyének teljes súlyával végigmérezgette fia hátát göröcsös botjával. A 60 éves fiu testi-sértés miatt panaszt emelt, 80 esztendő apja ellen, mert szerinte ebben a korban már nem tartozik apjának engedelmességgel. Most már a bíróságtól függ: az apai tekintély vagy a fiú függetlenség pártjára szorodik-e.

Külön vámengedély nélkül vámkezelhetők a postacsomagként érkező külföldi vámárúk. Illetékes helyről származó értékesítésként október 15-ig a postacsomagként érkező külföldi vámárú külföldieknek a kereskedelmi miniszter külön behozatali engedélye nélkül is elvámolhatóak. Ez azt jelenti, hogy a vámkiuteltések a vámkezeléshez nem követelnek sem származási igazolványt, sem pedig a minisztérium behozatali engedélyét. Ez az intézkedés nem vonatkozik egyes svájci árukra (öngyújtó, máselyem, irógép, számológép, villamos borotva, fényképező gép, fényvetítő készülék, nemesítemes és drágaköves óra stb.).

Izzgatott a házparancsnok ellen — eljárás indult ellene. Béres Józsefné nyíregyházi lakos az egyik légiadó alkalmával szidalmazta a légióparancsnokot, majd a házbelleket a légióparancsnok ellen izzgatta. A házparancsnok az izzgatás miatt felfejtette Béres Józsefnét, aki ellen megindult szigorú eljárás.

Zathureczky Gyula budapesti szerkesztő felesége, és kilencéves fia Nagyváradon a legutóbbi légitámadás során meghalt. Zathureczky Gyuláné Miklós fiával Félix-füredőn nyaralt. A várad légitámadás reggelén Félix-füredőre betárazták a városba. A riadó a várad-velencei állomáson érte őket itt érte őket a halál. Zathureczky Gyula a kolozsvári „Ellenék” főszerkesztője volt, jelenleg a budapesti „Esti Magyarországi” politikai szerkesztője.

Vöröskeresztes gyűjtőnapok Zomborban

Az országos vöröskeresztes gyűjtőnapok keretében Zomborban is október 1. és 2. napján lesz a gyűjtés. A gyűjtésben résztvesznek a leventés is, akik gyűjtővel fogják felkeresni az egyes házakat. A leventéknek kívül urnáknál fog folyni a gyűjtés. A város különböző pontjain négy gyűjtőurnát állítanak fel. Gyűjtőurna lesz a Jókai téren, a Weidinger palota előtt, a Kossuth utca sarkán (Stühmer üzlet), a Szentháromság téren (Piébania épület) és a Karmeliták rendháza előtt. Az

urnáknál a város különböző negyeteinek tagjai teljesítenek szolgálatot. Az urnák mellett szolgálatot teljesítő hölgyek perselyvel is fognak gyűjteni.

Zombor az elmúlt évben is megmutatta, hogy mennyire megértette a háborus idők követelményeit és dícséretre méltó módon kivette részét az adakozásból. Ebben az évben még inkább sürget az emberszerete: parancsa, ezért hisszük, hogy a gyűjtés két napja kiváló eredményekkel fog járni.

Nagykanizsán a MOVE és a KABSz tagjai testületileg jelentkeztek a nemzetőrséghez

Nagykanizsáról jelenti a MTI: A nagykanizsai MOVE elhatározta, hogy tagjai testületileg jelentkeznek a nemzetőrséghez. Ugyancsak jelentkeztek a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség tagjai is.

Pécs az irókért és újságírókért. Pécsről jelentik: Pécs megértő áldozatkész-séggel kívánja támogatni a tollmunkásokat. Költségvetésében 2000 pengős pályadíj szerepel újságírók részére. Ugyanakkor dr. Esztergár Lajos polgármester 5000 pengőt állított be a költségvetésbe írói pályadíjra. Ebből, mint hírlék, pécsi témájú regényt akarnak jutalmazni. A belligymnisteri jól váhagyás után nyomban kiírják a pályázatokat.

A vadbőrök ára. Az árkormánybiztos rendeletet adott ki a hivatalos lap keddi számában, amellyel megállapítja a belső eredetű nyers mezei és hazai nyulbőrök, nyers kutyabőrök, nyers macskabőrök, valamint nyers őz-, szarvas- és dámvadbőrök legmagasabb árát.

A vészirterjesztő a belső arcvonal bomlasztására törekszik!

Kukoricát törnek a kulai polgáristák. A kulai állami polgári iskola több növendéke és néhány levente Kovács Károly polgári iskolához beosztott tanító, leventeoktató kezdeményezésére elhatározták, hogy segédkeznek a hadiövezgyeknek és a hadbavonaltak hozzátartozóinak a kukoricatörésben. A diáklányok, diákok és leventék lelkes csapata a jelentkezés sorrendjében vidám nótázás és kedélyes tréfák mellett letörte és behordta mindazok kukoricáját, akik a családító hősi halála vagy katonai szolgálatteljesítése mellett nem voltak abban a helyzetben, hogy a munkát elvégezzék.

Mennyi élelmiszer szállítható Budapestre közpoggyásként? A hivatalos lap szombati száma közli a közellátási miniszter rendeletét az egyes élelmiszerek és mezőgazdasági termények szállításának szabályozásáról. A rendelet értelmében Budapest székesfőváros, valamint a vele egységes területé nyílvánított megyei városok és községek területére a háztartási szükséglet fedezésére az alábbi élelmiszereket és mezőgazdasági terményeket szabad közpoggyásként szállítani igazolvány nélkül behozni: 5 liter tej, 5 kiló tejtermék, vaj kivételével, 5 kiló tojás, 4 csirke vagy két tyúk, vagy két kacsa, vagy két liba, vagy két pulyka, akár élő, akár leölt állapotban; 5 kiló nyers hus, 10 kiló füstölt hus, 5 kiló zsira-dék, 5 kiló liszt, 100 kiló burgonya, 10 kiló hüvelyes és más, 10 kiló hagyma, 100 kiló kukorica és árpa együttesen. A rendelet szombaton lépett életbe.

Az óvóhelyen is védjük fejünket a sérülések ellen. Az eddigi légitámadások tapasztalatai szerint igen nagy számban fordulnak elő fejsérülések. Ennek okát abban kell keresni, hogy az emberek nem védik eléggé fejüket, hol ott erre még az óvóhelyen is szükség van, figyelemmel az esetleges lehulló vakolatra, tégladarabokra stb. Ezért légi riadó esetén mindenki gondoljon fejének védelmére is. Bár legcélszerűbb lenne, ha mindenki acélsisakkal védené fejét a légitámadások idejére, erre azonban ma már anyagi okok miatt mód nincsen. Mégis nagy mértékben csökkenteni lehetne a fejsérülések számát, ha légi riadó esetén a veszély pillanatában vastag kalap, valamilyen vastag puha tárgy, így például kisebb párna, összehajtott takaró van a fejünkön, ami az ütést felfogja. Ez a sérülés lehetőségét esetleg teljes mértékben vagy legalább részben ki tudja küszöbölni. Természetesen tüzoltás esetén ilyen puha tárgyat nem viselhetünk a fejünkön, mert könnyen tüzet foghat, hanem csakis az óvóhelyen, mert hiszen a lakóházi óvóhelyen belül is érhet bárkit sérülés.

Piropaprika

kapható jegyre. Kereskedők, közellátási engedélyre bármilyen mennyiséget kaphatnak.

Özv. Rang Ferencné Zombor, Gyapju u. 12.

Gyermekbénulás gyógyítása vérátömlesztéssel. Azok verében, akik túlestek a gyermekbénuláson, e betegséggel szemben védőanyag keletkezik, mely a megbetegedettek részére könnyebbé teszi és sokszor teljes gyógyulást hoz. Minthogy Németországban e betegség leginkább nyáron és ősszel lép fel, már most hírdették az újságokban, hogy a birodalmi közegészségügyi intézet vérgyűjtést rendez azoknál a személyeknél, akik e betegségben öt vagy hat évig szenvedtek. A helyi egészségügyi hatóságok felhívják az érdekelteket, hogy a teljesen ártalmatlan vérátömlesztés jelentkezzenek a központilag felállított gyűjtőhelyeken. Hogy minél több adagot gyűjtsenek, lehetőleg minden e bajban volt személytől igyekeznek vért venni. A vérátömlesztés megfelelő élelmiszerjegyet adnak.

Bombatalálát érte Székesfehérváron Prohászka Ottokár és Kaszap István nyugvóhelyét. Az egyik legutóbbi légitámadás alkalmával, mint annak idején hivatalosan jelentették, angolzász kőbellek bombákat dobáltak Székesfehérvár nem hadifontoságú célpontjaira. A Somogyi Újság most részletesen beszámol a fehérvári bombázásról, amelynek során számos kulturintézményt, kórházat, iskolát pusztítottak el az éjszakai bombázók, többek között tallálatot kapott a még mindig építés alatt álló Prohászka templom is, amelyben a város nagy püspökének és a fiatal jezsuita noviciusnak: Kaszap Istvának földi maradványai nyugszanak.

Obecsei hírek. Felhívja az előjáróság azokat a gazdálkodókat, akik nemestített vetőmagot szándékoznak beszerezni, hogy jelentkezzenek a Centráli iskolai beszolgáltatási hivatalban ahol bővebb felvilágosítást kaphatnak — Közhírré teszi a községi előjáróság, hogy a Tiszától 200 méterig minden magasszáru növény (ntpraforgó tengeri, vessző stb.) kiszedését azonnal meg kell kezdeni. Aki ezen felhívásnak haladéktalanul eleget nem tesz az ellen törvények eljárást fognak megindítani. — Felhívja az előjáróság a lakosság figyelmét, hogy az ellenséges repülőkről leszállt ejtőernyősöket állandóan figyelemmel kísérje, azt azonnal jelentse a csendőrségen vagy a rendőrségen és amíg a karhatalom át nem veszi, emberséges módon bánják velük. — A községi előjáróság felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy a fedeztetési állomások a fedeztetés megkezdődött. Akinek törzskönyvezeti kancája van, az a piros könyvet vigye magával. — Felhívja az előjáróság az OMBI könyv tulajdonosokat, hogy mind azok, akik 1942. és 43. éves bélyegjelárulékat még eddig nem rendezték, saját érdekében, minden fejszólítás nélkül, haladéktalanul rendezzék.

Hangvegytan. Az ultrahangkutatók a legutóbbi 25 évben erősen megváltoztatták a fizikát. A különböző biológiai, technikai, orvosi felhasználási lehetőségek a legutóbbi időben erre a területre tereltek a figyelmet. Mint Schmid professzor, a statgarti műegyetem kémiai és elektrokémiai fizikális laboratóriumának vezetője mondja, ebből új tudományág, a hangkémia keletkezett. Az ultrahangok felhasználása a kémiában egyrészt azon alapszik, hogy egészen különleges hatással vannak az intenzív ultrahullámok az anyagokra. Az erre a hatásra bekövetkező belső rezgésvaltozások az anyag szerkezeti változását okozzák. Kedvező körülmények között kémiai vegyületeket is szétbonthatnak az ultrahullámok, így a kutatás a kémia legmélyebb gyöhe-reig lenyúlhat.

Halálosvégü szerencsétlenség Ujvidéken. Papp András ujvidéki Katona József utca 9 szám alatt lakó kőműves a Göring Hermann utca 11 számú ház javításán dolgozott. Munka közben véletlenül megcsuszott és leesett a három emeletnyi magasságu állványról. Papp András koponyaalapi törést szenvedett. A mentők rögtön beszállították a kórházba, de megmenteni nem lehetett. Köviddel a kórházba szállítás után meghalt. Papp András tragikus halálát családján kívül az ujvidéki Polgári Magyar Daloskör is gyászolja, amelynek háznagya és egyik legértékesebb és legbüzsőbb tagját veszítette el.

Országosan körözött szélhámost fogtak el Szegeden. Szegedről jelentik: A szegedi rendőrség elfogta és őrizetbe vette Herczeg Gyula országosan körözött szélhámost, aki Szegeden és Szeged-környéki tanyákon, permetezőszereket kínált eladásra. A szélhámost az egyik megkötött asszony felismerte és átadta a rendőrségnek.

KÖZGAZDASÁG

Minnél előbb, teljes erővel kell elvégezni az őszi vetést

Az őszi vetések megkezdésének és bevégzésének időpontja az utóbbi évek folyamán meglehetősen eltolódott hátrafelé. Azelőtt a gazdák főleg a különféle legyek és egyéb kártevők miatt kezdtek meg a búzavetést az egyébként kívánatos időpontnál később; az utóbbi években azonban a sok őszi csapadék, majd a nyári szárazság miatt akaratukon kívül is a szokásos és kívánatos időpontnál később került a buza a földre. Az idén a rendkívüli időjárási viszonyok az aratás, betakarítás és cséplés időpontját egyaránt betékel eltolták, természetesen hátráltak a háborús viszonyok következményei is. Ezek bizonyára meg fogják lassítani az őszi vetési munkálatok ütemét is, ezért kívánatos, hogy ahol egyébként csak október elején, vagy közepén szokták megkezdeni a buza vetését, az évben

ezt már most, mielőbb megkezdjék és a rendelkezésre álló kisebb létszámú erővel minél gyorsabb ütemben folytassák. Az idejében elvetett őszi gabona jobban megerősödve, kellőképpen meborzrosodva megy a télbe, könnyebben elviseli az időjárás későbbi viszontagságait. Arra is gondolni kell, hogy a gyenge vetések tavaszi feléréséhez a háborús okok miatt nem lehet műtrágyára számítani. A korábbi vetésekben esetleg itt-ott jelentkező légykár sokkal kisebb baj, mint a vetések megkezdése, gyenge állapota, vagy éppen az előirányzott terület egy részének vetet lenni maradása. Ezért illetékes helyről nyomtatékosan felhívják a gazdákat az őszi vetéseknek a szokottnál korábbi megkezdésére és a háborús nehézségek leküzdésével mielőbbi elvégzésére.

A korlátozott forgalmú nyersanyagok, termékek és termékek vasúti fuvarozásának szabályozása

A Kormány a hivatalos lap szerdai számban kiadott rendeletével különleges szabályokat állapított meg a korlátozott forgalmú nyersanyagok, termékek, termékek és árucikkek vasúti fuvarozása esetére. A rendelet szerint, ha a fuvarlevél feladott olyan áru fuvarozásában merül fel akadály, amelynek forgalmát és felhasználását jogszabály határozza meg, a vasút az áru továbbírási irányítása, kiszolgáltatása és a fuvarozással kapcsolatos egyéb rendelkezések tekintetében attól a hatóságtól, hivataltól, intézménytől, vagy más szervtől kérheti a vasúti fuvarozás megkezdését és forgalombahozatalát

jogszabály alapján végzi. Ez a szerv a vasútnak utasítást adhat akkor is, ha a feladást bevételt nem mutat fel. Ha a fuvarlevél szerint átvételre jogosult a küldeményt nem veszi át, a fuvarozási szerződésen alapuló kötelezettségekért a vasút irányában, valamint az áru átvételével járó kötelezettségeket az érdekeltek irányában az átvétel felelős. Azokat a nyersanyagokat, termékeket és árucikkeket, amelyekre a fenti előírások hatálya kiterjed, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az áru neve szerint érdekeltektől egyetértve rendelettel állapítja meg.

Biztosították a jogosított kereskedők hitellátását

A Kormány nagy súlyt helyez a jogosított kereskedők zavartalan hitellátására. Ezért a pénzügyminisztérium felhívta a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületét az áruforgalmi központok ügykörébe tartozó terményekkel és termékekkel foglalkozó jogosított kereskedőknek kelendő időben történő és megfelelő hitellátására.

A szóbanforgó áruk a következők: kúza, rozs, kétszeres árpa, zab, hajdina, kukorica, rizs, bab, borsó, takarmányborsó, takarmányborsó, lencse, csillagfürtmagok, seprőirokromag, mák, repcemag, vadrépcemag, lenmag, kendermag, napraforgómag, ricinusmag, szójabab, olajbogyómag, tökmag, gomborkamag, feketeszószamag, dohánymag, kukorica-csira, a különféle perjék és esenkeszek, árvarozsnok, merevvoznok, tarajos buza, sudár buza, réti komócsin, csomóc, ebir, tarajos cincor, tarackos tippan, cerna tippan, réti ecetpázsit, zsiki ecetpázsit, aranczab, lucernamag, komló, lucernamag, különféle heremagok, baltacimamag, nyulszapukamag, somkóró

szarvaskerep, szardellamag, csibehurmag, muharmag, szudáni fűmag, takarmányrépamag, a zöldség fogyasztott bab- és borsóajták vetőmagjai, az ólomzárólt Viktoria- és Expressborsó, továbbá a Vetőmagkivitel Rt.-hez bejelentett szerződés alapján termelt borsó és babajták vetőmagjai, őszi és homoki borsó, szűzösbükönyomag, tavaszi buk könyomag, pannonbükönyomag, cukorcirok, fűszermajoranna, fűszer- és édeskőmény, koriander, fehér és fekete mustármag, anizsmag. Felhívta a pénzügyminiszter a TEBE-t a Burgonyaforgalmi, a Rostnövényforgalmi, valamint a Szőlő- és Szőlőterményforgalmi és Szőlő- és Szőlőterményforgalmi Központ, végül a 112.000-1944. K. M. számú rendeletben felsorolt előírások és állati termékek megfelelő mértékű hitellátására is.

Amennyiben a pénzügyminisztérium felhívása nem lenne kielégítő, úgy a Közelítési Hivatal XI. főosztályához kell az illetékes áruforgalmi központ útján írásban bejelentést tenni.

Tudnivalók a túlmunka díjazásáról

A hivatalos lap augusztus 26-i számában megjelent és a túlmunka és a törvényes munkaszüneti napon végzett munka díjazásáról szóló rendelettel kapcsolatban olvasóink közül többen fordultak hozzánk felvilágosításért.

Mivel a kérdések túlnyomórészt az elvezték, hogy kikre terjed ki a túlmun-

ka díjazásának rendelete, közöljük, hogy a rendelet hatálya az iparban (kereskedelemben) foglalkoztatott alkalmazottakra terjed ki és nem vonatkozik a vezető állású betöltő alkalmazottakra, sem arra az alkalmazottra, kinek évi illetménye (nem érve ide a családi pótlékot, valamint a jogszabály alapján

járó fizetési, vagy bérpótlékot) az évi 7800 pengőt meghaladja, továbbá a Magyar Nemzeti Bank alkalmazottaira, az 1938:XLIII. törvénycikk alapján alakult községi hitelszövetkezetek alkalmazottaira, a nyitárisítási üzletekben, valamint az azokkal kapcsolatos iróda és raktárhelyiségekben foglalkoztatott alkalmazottakra, sem arra az alkalmazottra, akit munkaadója a telephelyen kívül első községben, vagy városban utazóként foglalkoztat, sem pedig a közszolgálat lebonyolítását teljesítő intézet — ezidőszerint a Orv. és pénzfáregylet — alkalmazottaira.

Túlmunkának tekinthető a megállapított munkakörön felüli munkatehermentés és a törvényes munkaszüneti napokon végzett s azokon reggel 6 és másnap reggel 6 óra között teljesített munka. A vasárnap, vagy törvényes

munkaszüneti napnak minősülő napon végzett minden munkakört a rendezet munkaidőre eső óradíjjal ötven százalékkal magasabban kell díjazni. Ha a túlmunkának minősülő munka egyuttal vasárnap, vagy törvényes munkaszüneti munka is, e munkát a túlmunkadíjjal növelt rendezet munkadíjjal kell ötven százalékkal magasabban díjazni.

A rendelet szerint azt az időt, amelyet az alkalmazott munkahelyén, munkakörében tölt el, be kell számítani a munkaidőbe. Azonban a munkaidőbe nem számít be a légtelmi szolgálat és a hatósági intézkedéssel ellentételt légtelmi gyakorlat ideje, sem a önkéntes tűzoltók, valamint a közhasználatu villamosművek, a víz- és gáz művek ügyeletes szolgálatot teljesítő alkalmazottainak készenléteben töltött ideje.

S-P-O-R-T

A Körzeti Bajnokság állása

A vasárnapi forduló lényegesebb változásokat hozott. Tekintettel arra, hogy a Zombori MÁV vasárnap egy pontot leadott az első helyre jobb gólaránnyal a Topolyai SE került, s így a második helyre a zombori vasutasok kerültek. A Zombori MOVE is egy helylyel lejjebb került de jobb gólaránnyal megelőzte a Temerin TC-t melynek szintén 7 pontja van. Öt csapat következik 4-4 ponttal s a sorrendet ezen csapatok között a gólarány szabja meg. Négy csapatnak van 3 pontja míg az utolsó helyen a Szenttamási Csaba áll pont nélkül. A táblázat a következő:

1. Topolyai SE	5	3	2	0	17:6	8
2. Zombori MÁV	5	3	2	0	15:6	8
3. ZTK	5	3	1	1	16:6	7
4. Temerin	5	3	1	1	15:13	7
5. Obecse	4	3	—	1	11:7	6
6. ZSE	4	—	—	2	11:9	4
7. Kula	4	2	—	2	9:8	4
8. UCSE	5	2	—	3	14:14	4
9. UAC II	4	2	—	2	8:11	4
10. Bezdáni SE	5	1	1	3	16:14	3
11. Petróc	5	1	1	3	12:18	3
12. UVAK	5	1	1	3	9:15	3
13. Adai SC	5	1	1	3	10:24	3
14. Szenttamási	5	1	1	4	3:20	2

VASÁRNAPI SPORTMUSOR

A Délvidéki-körzetben vasárnap a Zombori MOVE—Kulai AFC, Topolyai SE—Ujverbázi CSE, Ujvidéki AC II—Adai SC, Ujvidéki VAK—Bezdáni SE, Temerin TC—Zombori SE, Szenttamási Csaba—Zombori MÁV és obecsei Bocskai—Petróci SC mérkőzéseket kell lejátszani. Elöl állók a pályaválasztók.

Sporthírek Bácskerezstúrról

Hosszu szünet után vasárnap ismét bajnoki mérkőzés lesz Bácskerezstúron, Mínt hogy a leventebajnokság az ujvidéki körzetben október -én indul meg. Az első fordulóban a bácskerezstúr csapat otthonában szerepel és a fávályi csoportbajnokot, a Gombosi LE csapatát látja vendégül. — A Ruszin csapatának ujvidékre kellene utazni bajnoki mérkőzés lejátszására. Tekintettel azonban a vasúti összeköttetésekre, valamint a korai közlekedési tilalomra, előreláthatólag a Ruszin nem utazik el. Az utazás majdnem három napot venne igénybe és ennyi szabadságot a játékosok nem kaphatnak. — Vasárnap kellett volna lejátszani Bácskerezstúron a Ruszin—Ószivac elsőosztályú bajnoki mérkőzést. A hazai csapat a mérkőzésre minden előkészületet megtett, a-

zonban a legnagyobb meglepetésre Ószivac vasárnap délelőn azon időközéssel, hogy este nyolc órára nem lehet otthon lemondta a mérkőzést. Bácskerezstúr Sziváctól csak tízenhat kilométer van, amely utat kocsival félóra mesen meg lehet tenni két óra alatt, úgy hogy az ósziváci csapat hét órára már otthon is lehetett volna. A Ruszin bizik abban, hogy az alsosztály a mérkőzés két pontját neki itéli meg.

ZENTAI AK—BOCSKAI 5:2 (0:2)

ZAK pálya. Vezette Báló. Mivel Kiskörös nem jelent meg a Bocskai elleni mérkőzésre és a ZAK nem utazott el Szabadkára a SzVAK elleni összecsapásra, a két helybeli csapat barátságos mérkőzést játszott.

APRÓHIRDETÉSEK

ÖNTÖDÉBEN segéd munkást azonnal felveszek. Cim a kiadóban. a-gr.

NYOMDÁSZLÁNYT, vagy tanuló-lányt azonnal felveszek. Cim a kiadóban. a-gr

ELADÓ egy recamer, 2 ottomán és eg fotelagy. Vizi kárpitosnál, Kosuth Lajos u. 18. a-1442-f

GALAMB, nagyfajta, husnak, jó keltők eladó. Zombor, Flórián utca 18. a-1444-f

ELADÓ mély gyermekkosci, ballongumikkal. Zombor, Hársfa utca 15. a-1443-f

SÜRGŐSEN BÉRBEADÓ Zomborban 8 és 59 khold tanyával, Sajkásszentivánon 72 khold tanyával. Gergurov ingatlanforgalmi iroda, Zombor, Kosuth u. 14. a-1441

VIZSGÁZOTT gépészkovács, ki az összes motorokhoz ért és azok javítását vállalja, október 1-re állást keres (kommencióra). Cim: Zombor Kules utca 7. a-1426

MÉLY gyermekkosci olcsón eladó. Arany János utca 7. alatt. a-1435

ÜZLETI SZOLGÁT, havifizetéssel október 1-re felveszek. Jelentkezni: Ratkov divatárú-üzletében, Zombor. a-1437

TELJESEN UJ fekete női bunda eladó. Bővebbet: Bethlen utca 5. a-1437